

אורלי נזר

חומר ויצירה

קרמיקה ישראלית מודרנית
1979-1932



מכון בן-גוריון
לחקר ישראל והציונות
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
קריית שדה בוקר

תוכן העניינים

7	תודות
9	מבוא
10	ביאור מונחים
12	המחקר הבין-לאומי
13	קרמיקה ומגדר
14	היצירה הישראלית בקרמיקה
18	סוציולוגיה של התרבות – היבטים תאורטיים
20	אסטרטגיית 'ספירת המלא'
22	מבנה הספר
25	פרק ראשון: קרמיקה מקומית ובנייתה של אומה, 1932-1948
27	התפתחויות בשדה הקרמיקה בפלשתינה-ארץ ישראל: העלייה החמישית
29	יוצרות, יוצרים ויצירה
33	סגנונות הקרמיקה בפלשתינה-ארץ ישראל בשנות השלושים והארבעים
35	חנה סמואל – בית המלאכה 'כד וספל'
37	הדוויג גרוסמן
38	שיח הקרמיקה: קדרות הסדנה כאמנות חברתית
44	חנה סמואל, הדוויג גרוסמן והאידיאולוגיה הציונית
51	שיח האמנות: מלאכת המחשבת כבסיס להתפתחותה של אמנות עילית
52	נקודת ציון היסטוריוגרפית: ספרו של קרל שווארץ, 1941
58	שורשי היחס הדו-ערכי בשיח האמנות
63	פרק שני: קרמיקה מקומית בחסותה של המדינה הצעירה, 1948-1962
66	שותפים חדשים בשדה הקרמיקה הישראלית
71	יוצרים ויוצרות ותיקים
73	חדשים בשדה
80	סגנונות יצירה בקרמיקה בשנות החמישים
80	קדרות הסדנה המודרנית
81	קרמיקה של ציירים
82	אסתטיקת העיצוב הממלכתי
83	קרמיקה פרימיטיביסטית

87	שיח האמנות: הצבתו של מדרג מגביל
89	נקודת ציון היסטוריוגרפית: ספרו של חיים גמזו, 1951
91	נקודת ציון היסטוריוגרפית: ספרו של זוסיא עפרון, 1956
92	השפעת זהות היוצר על התקבלותו
103	שיח הקרמיקה: המאבק על ערכי העל של השדה
110	בין הדרה לניכוס: עיצוב תדמית האמנות הילידית
112	נקודת ציון היסטוריוגרפית: ספרו של בנימין תמוז, 1963
117	פרק שלישי: קרמיקה מקומית כסוגה עצמאית, 1962-1979
119	מוסדות חדשים בשדה הקרמיקה הישראלית
126	יוצרות ויוצרים ותיקים
130	חדשים בשדה
138	סגנונות יצירה חדשים מאמצע שנות השישים
140	קדרות עוקצנית
142	קרמיקה רפלקסיבית
147	שיח האמנות: גבולות הדיון ביצירה הקרמית
158	שיח הקרמיקה: עמדות וערכי על חדשים
162	הגישה האנתרופולוגית – קדרות ערכית
165	הגישה החזותית – פיסול קרמי
167	הפיסול הרפלקסיבי – חומר כצורה
171	בין רוחניות לכנעניות: תוויות חדשות
172	שלוש תערוכות פיסול
180	נקודת ציון היסטוריוגרפית: ספרו של בנימין תמוז, 1980
185	סיכום
192	הערות שוליים
233	מילון מונחים
236	רשימת הדימויים
244	רשימת המקורות
255	נספח: רשימת תערוכות קרמיקה בישראל, 1932-1980